

RDA:n vaikutukset musiikin kuvailuun

marraskuu 2016

Katerina Sornova ja Tapani Moisio / Kansalliskirjasto

Koulutuksen sisältö

- § Manifestaation attribuuttien merkitseminen
- § Teoksen ja ekspression attribuuttien merkitseminen
- § Suhteiden merkitseminen
  - § Ensisijaiset suhteet
  - § Suhteet toimijoihin
  - § Aineistojen väliset suhteet (manifestaatioiden väliset suhteet, teosten väliset suhteet ja ekspressioiden väliset suhteet)

Suurin osa muutoksista musiikin kuvailussa liittyy RDA:n mukanaan tuomiin yleisiin muutoksiin aineiston kuvailussa.

Suosittellemme tutustumista RDA-kuvailuohjeisiin myös laajemmasta näkökulmasta.

Tallenteet edellisistä verkkokoulutuksista löytyvät Kuvailusääntöpalvelun sivuilta:
<https://www.kiwi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/RDA-verkkokoulutukset>

Manifestaation kuvailu (RDA 2)

- § KIELI: Suurin osa manifestaation kuvailuelementeistä merkitään tiedonlähteen kielellä
  - § kuitenkin mm. media- ja tallennetyyppi, laajuus ja tunnisteiden lisäykset merkitään kuvailevan yhteisön kielellä.

Manifestaation kuvailu (RDA 2)

§ Ydinelementit (ja lisäydinelementit*):

§ nimeke: päänimeke (MARC 245 ‡a, n, p), rinnakkainen päänimeke* (MARC 245 = ‡b) ja muu nimeketieto* (MARC 245 : ‡b)

§ päänimekkeeseen liittyvät vastuullisuustiedot (MARC 245 ‡c)

§ painostiedot (MARC 250 Painosmerkintö ‡a)

§ julkaisutiedot (MARC 264 Kustannuspaikka, kustantajan nimi ja julkaisuvuosi, 2.ind.=1, osakentät ‡a, b, c)

§ manifestaation tunniste (MARC 020 ISBN-tunnus, MARC 024 1.ind.=1 UPC-tunnus, MARC 024 1.ind.=2 ISMN-tunnus, MARC 024 1.ind.=3 EAN-tunnus, MARC 028 Julkaisijan tunnus)

§ mediatyyppi* (MARC 337)

§ tallennetyppi (MARC 338)

§ laajuus (MARC 300).

§ Manifestaation kuvailuun liittyvät myös:

§ mm. koko (MARC 300 ‡c nuottiaineisto, 340 ‡b äänitteet) ja äänen ominaisuudet (MARC 344).

Päänimeke (RDA 2.3.2)

§ Päänimeke **jäljennetään** tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa.

§ Ensisijaiset tiedonlähteet (tässä tärkeysjärjestyksessä): **nuottiaineisto**

§ 1) nimiösivu tai lehti, 2) kannet tai irtopäällys, 3) seliteteksti, 4) toimitustietolaatikko, 5) kolofoni, 6) jokin muu aineistoon sisältyvä lähde, jossa nimeke esiintyy ja 7) jokin muu aineiston osa.

§ Ensisijaiset tiedonlähteet (tässä tärkeysjärjestyksessä): **äänitteet**

§ 1) aineistoon (ei tekstiliitteeseen tai koteloon) painettu tai pysyvästi kiinnitetty etiketti (esim. otsikko CD-levyllä), 2) aineiston sisäinen lähde kuten nimiönäyttö, jonka tekstimuotoisessa sisällössä esiintyy nimeke muodollisesti esitettynä, 3) aineiston liitteenä oleva kotelo (ml kansilipuke), 4) jokin muu aineistoon sisältyvä osa, jossa nimeke esiintyy.

Päänimekkeeseen liittyvä vastuullisuustieto (RDA 2.4.3)

- § Tiedonlähteet (tässä tärkeysjärjestyksessä):
  - § päänimekkeen tiedonlähde
  - § jokin muu aineistoon sisältyvä lähde
  - § liiteaineisto
  - § jokin muu lähde.

- § Vastuullisuustiedot **jäljennetään** tiedonlähteessä esiintyvässä muodossa.

- § Vastuullisuustiedot merkitään tiedonlähteessä esiintyvässä järjestyksessä tai tiedonlähteen layoutin tai typografian mukaan.

Esimerkit

§ 245 *‡a Sonata for violin and piano / ‡c Paul Hindemith.*

(sävellystyyppin nimen yhteydessä oleva esityskokoonpano, sävellaji, sävellysjankohta ja numero käsitellään osana päänimettä)

§ 245 *‡a Suru on kunniavieras / ‡c Jenni Vartiainen.*

§ 245 *‡a Merihelmiä pianolle ja jousille / ‡c Leena Miikkulainen, Eeva Sarmanto-Neuvonen, Pekka Jylhä.*

246 11 ‡a Seapearls for piano and strings

(rinnakkainen päänimeke)

§ 245 *‡a Inspiraatio : ‡b Katri Valan runoon "Kauneus" / ‡c Mikko Nisula.*

(muu nimeketieto)

Painostieto (RDA 2.5.2)

§ YDINELEMENTTI

§ Painostieto identifioi aineiston painoksen.

250 †a 2. painos.

250 †a 1st standard ed.

250 †a Edition for low voice. (sis. äänialamerkintö)

250 †a Full score. (nuottiaineiston julkaisumuoto)

250 †a Klaverutdrag med solostämman = †b Piano score with solo part.

250 †a Vocal score / †b arrangement by Otto Singer.

§ Painostieto, painokseen liittyvät vastuullisuustiedot (RDA 2.5.4) ja mahdollisesti myös painokseen liittyvä rinnakkainen painostieto (RDA 2.5.3) ja vastuullisuustieto (RDA 2.5.5) **jäljennetään** tiedonlähteestä.

Julkaisutiedot (RDA 2.8)

- § Kustannuspaikka, kustantajan nimi ja julkaisuaika ovat YDINELEMENTTEJÄ.
- § Julkaisutiedot **jäljennetään** aineistosta.
- § Tiedonlähteet (tässä tärkeysjärjestyksessä):
  - § päänimekkeen tiedonlähde (mm. nimiösivu), jostakin muualta aineistosta ja aineiston ulkopuolelta.

- § 264 #1 ‡a *Helsinki* : ‡b *Fazer Musiikki*, ‡c 1987.

- § 264 #1 ‡a *Espoo* : ‡b *Fazer Records*, ‡c [1998]
264 #4 ‡c ©1998

- § 264 #1 ‡a [Norja] : ‡b *Warner Music Norway*, ‡c 2008.

Copyright-vuosi (RDA 2.11)

- § Copyright-symboli on ©, äänitteissä käytetään myös phonogram-merkkiä ℗.
- § Jos aineistossa on useita eri osa-alueita (esim. teksti, musiikki) koskevia copyright-vuosia, ne merkitään. Jos äänitteessä on sekä ℗- että ©-merkintä samalle vuodelle, vain ℗-vuosi merkitään.
- § Jos aineistossa on useita yhtä osa-aluetta (esim. musiikki) koskevia copyright-vuosia, merkitään vain viimeisin copyright-vuosi.

*264 #1 †a Berlin : †b Bote & Bock : †b Boosey & Hawkes, †c [2006]
264 #4 †c ©2006*

*264 #1 †a Helsinki : †b Fazer Musiikki, †c 1987.
264 #4 †c ©1932
542 1# †f ©1932 R. E. Westerlund*

*264 #1 †a [Helsinki] : †b Sony Music Entertainment Finland, †c [2015]
264 #4 †c ℗2015*

Manifestaation tunniste (RDA 2.15)

§ YDINELEMENTTI

§ ISBN-tunnus (MARC 020), UPC-tunnus (MARC 024 1.ind.=1), ISMN-tunnus (MARC 024 1.ind.=2), EAN-tunnus (MARC 024 1.ind.=3), julkaisijan tunnus (MARC 028 1.ind.=0, 3), musiikkiaineiston laatan numero (MARC 028 1.ind.=2)

§ *020 ## ‡a 978-952-7012-24-6*

§ *024 1# ‡a 743218900525*

§ *024 2# ‡a 979-0-55009-396-6*

§ *024 3# ‡a 6417459102126*

§ *028 01 ‡b Svart Records ‡a SVR384 (1.ind=0, vain äänitteissä!)*

§ *028 31 ‡b Fazer ‡a FM06730-6*

Tallenteen kuvailu (RDA 3)

- § Mediatyyppi (RDA 3.2) (lisäydinelementti) (MARC 337)
- § Tallennetyyppi (RDA 3.3) (YDINELEMENTTI) (MARC 338)
- § Laajuus (RDA 3.4) (YDINELEMENTTI) (MARC 300 ‡a)
- § Koko (RDA 3.5) (MARC 300 ‡c, myös 340 ‡b)
- § Äänen ominaisuudet (RDA 3.16) (MARC 300 ‡b, 344 ‡c ja ‡g)
- § Huomautus manifestaation laajuudesta (RDA 3.21) (MARC 500 ‡a)

Mediatyyppi (RDA 3.2)

- § Lisäydinelementti
- § MARC 337: mediatyyppi, mediatyyppin koodi ja koodin lähde (*rdamedia*)
- § Musiikkiaineiston kuvailussa usein käytettyjä termejä ovat:
  - § *audio, käytettävissä ilman laitetta, tietokonekäyttöinen, video.*

  - § *337 †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia*
(nuottiaineisto)

  - § *337 †a audio †b s †2 rdamedia*
(esim. musiikkia sisältävä CD-levy)
- § Metatietosanasto: <http://finto.fi/mts/fi/page/m777>

Tallennetyyppi (RDA 3.3)

§ YDINELEMENTTI

§ MARC 338: tallennetyyppi, tallennetyypin koodi ja koodin lähde

§ *338 †a äänilevy †b sd †2 rdacarrier*

§ *338 †a verkkoaineisto †b sd †2 rdacarrier*

§ *338 †a nide †b nc †2 rdacarrier*

§ Metatietosanasto: <http://finto.fi/mts/fi/page/m180>

Laajuus (RDA 3.4)

- § Laajuus merkitään ilmoittamalla yksiköiden määrä ja yksikön tyyppi. Tarvittaessa myös osayksiköiden määrä ja tyyppi.
- § Nuottiaineiston laajuuden yksiköitä:
  - § johtostemma, kuoropartituuri, laulunopas, partiselli, partituuri, partituurin tiivistelmä, pianojohtostemma, pianopartituuri, pienoispertituuri, soitonopas, soolonuotti, sävelmäkokoelma, sävelmänuotti, teorianopas, stemma, viulujohtostemma.
  - § 300 ꜑a 1 pienoispertituuri (22 sivua)
  - 300 ꜑a 1 soolonuotti (36 numeroimatonta sivua)
  - 300 ꜑a 4 stemmaa (11, 11, 11, 11 sivua)
  - 300 ꜑a 1 partituuri (38 lehteä)
- § Äänitteiden laajuuden yksiköitä:
  - § C-kasetti, CD-äänilevy, DAT-kasetti, DCC-kasetti, DVD-äänilevy, MD-äänilevy, SACD-äänilevy, äänikela, äänilevy.
  - § 300 ꜑a 1 CD-äänilevy (4 min 9 sek)

Koko (RDA 3.5)

- § Koko tarkoittaa aineiston tallenteen ja/tai säilytyskotelon mittoja. Suosituksena on, että koko merkitään ainakin nuottiaineistossa ja analogisissa äänilevyissä.
- § MARC 300c (nuottiaineistossa), myös 340b (äänitteissä)

- § *300 Ꞥa 1 pienoispartituuri (116 sivua) ; Ꞥc 28 cm*
300 Ꞥa 1 partituuri (42 sivua) ; Ꞥc 30 cm + Ꞥe 1 stemma (13 sivua ; 42 cm)
300 Ꞥa 1 partituuri (5 sivua) ; Ꞥc 21 x 30 cm

- § *300 Ꞥa 1 äänilevy (7 min)*
340 Ꞥb 18 cm

Äänen ominaisuudet (RDA 3.16)

§ Toistonopeus (RDA 3.16.4)

§ 300 †a 1 äänilevy

344 †c 33 1/3 kierr./min

§ Toistokanavien määrä (RDA 3.16.8)

§ 300 ## †a 1 CD-äänilevy (74 min 42 sek)

344 ## †g monikanavaääni (5.0)

538 ## †a Hybridi SACD, toistettavissa myös CD-soittimella.

(hybridi SACD -levy)

§ Tieto äänen laadusta ja muista äänen ominaisuuksista

§ 300 ## †a 2 CD-äänilevyä (47'07, 52'01) : †b **DDD**

§ 500 ## †a **24-bittinen uudelleenmasterointi.**

Huomautus manifestaation laajuudesta (RDA 3.21)

§ Esimerkiksi:

§ 300 ## *4 stemmaa (5, 5, 5, 5 sivua)*
500 ## *4 stemmaa 1 niteessä.*

§ 300 ## *1 partituuri ja 2 stemmaa (10 lehteä)*
500 ## *Partituuri ja stemmat yhdessä niteessä, stemmat painettu lehdille 8-10.*

§ Partituurin kanssa samassa fyysisessä yksikössä olevien stemmojen tai samassa fyysisessä yksikössä olevien stemmojen lukumäärästä ja yksiköiden tyypeistä huomautetaan, jos tätä pidetään tärkeänä tunnistamisen tai valinnan kannalta.

Tallenteen kuvailu (RDA 3) : äänitteet

	CD	LP
3.2 Mediatyyppi	<i>337 †a audio †b s †2 rdamedia</i>	
3.3 Tallennetyyppi	<i>338 †a äänilevy †b sd †2 rdacarrier</i>	
3.4 Laajuus	<i>300 †a 1 CD-äänilevy (56 min 11 sek)</i>	<i>300 †a 1 äänilevy (noin 38 min)</i>
3.5 Koko		<i>340 †b 30 cm</i>
3.16.4 Toistonopeus*		<i>344 †c 33 1/3 kierr./min</i>

Tallenteen kuvailu (RDA 3) : nuottaineisto

3.2 Mediatyyppi	<i>337 †a käytettävissä ilman laitetta †b n †2 rdamedia</i>
3.3 Tallennetyyppi	<i>338 †a nide †b nc †2 rdacarrier</i>
3.4 Laajuus 3.5 Koko	<i>300 †a 1 pienoispertituuri (116 sivua) ; †c 28 cm</i>

Teoksen ja ekspression attribuuttien merkitseminen (RDA osio 2)

- § Teosten ja ekspressioiden attribuuttien merkitsemisen yleiset ohjeet (RDA luku 5)
  - § Teos ja ekspressio
    - § Teos: itsenäinen tiedollinen tai taiteellinen sisältö (esim. laulu, konsertto, ooppera)
    - § Ekspressio: teoksen sisällön tiedollinen tai taiteellinen ilmenemis- tai esitysmuoto (nuottiaineistossa teoksen visuaalinen esitys, äänitteissä teoksen esityksen taltiointi)
    - § Myös aggregaattiteokset ja -ekspressiot sekä teosten ja ekspressioiden osat
- § Teosten ja ekspressioiden identifiointi (RDA luku 6)
- § Sisällön kuvaaminen (RDA luku 7)

Teoksen muoto (RDA 6.3)

- § Kategoria, ryhmä tai genre, johon teos kuuluu.
- § Ydinelementti, jos sitä tarvitaan erottamaan entiteettejä toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja/tai osana hakutietoa.
- § Termin valinnassa hyödynnetään sovittuja sävellystyyppien nimiä (yhtenäistetyissä musiikinimekkeissä käytettävät yleisnimet).
- § Käytetään itsenäisenä elementtinä ensisijaisesti auktoriteettitietueissa.
- § MARCissa:
380 ## Ꞥa ooppera

Teoksen muu erottava ominaispiirre (RDA 6.6)

- § Muu ominaispiirre kuin teoksen muoto, teoksen ajankohta tai teoksen alkuperään liittyvä paikka. Tarkoitus erottaa samannimisiä entiteettejä toisistaan
- § Ydinelementti, jos sitä tarvitaan erottamaan entiteettejä toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja/tai osana hakutietoa.
- § Käytetään itsenäisenä elementtinä ensisijaisesti auktoriteettitietueissa.
- § MARCissa:
381 ## Ꞥa kansansävelmä, Ruotsi

Sisältötyyppi (RDA 6.9)

- § Ydinelementti; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja tarvittaessa osana hakutietoa
- § Termit RDA:n listasta
- § Esim. *esitetty musiikki, nuottikirjoitus, teksti, puhe, kaksiulotteinen liikkuva kuva*
- § MARCissa:
  - 336 ## \$a nuottikirjoitus \$b ntm \$2 rdacontent*
  - 336 ## \$a esitetty musiikki \$b prm \$2 rdacontent*

Musiikkiteoksen nimeke (RDA 6.14) (1)

- § Sana, merkki tai sana- ja merkkiyhdistelmä, jolla musiikkiteos tunnetaan
- § Ydinelementti (ensisijainen nimeke); mikä tahansa lähde
- § Musiikkiteoksen ensisijainen nimeke (RDA 6.14.2)
  - § Musiikkiteoksen identifioimiseksi valittu nimeke tai nimekkeen muoto
  - § Ydinelementti; valitaan teoksen sisältävistä aineistoista tai muista tietolähteistä
  - § Teoksen auktorisoidun hakutiedon perusta
  - § Linjauksia vaihtoehtoisten ohjeiden noudattamisesta:
    - § Ensisijaiseksi nimekkeeksi valittu sävellystyyppin nimi merkitään kuvailevan yhteisön käyttämällä kielellä monikkomuodossa.
Kappaleet (ei esim. Stücke)
    - § Numerolla ja sanallisella määritteellä identifioidun musiikkiteoksen osan ensisijaiseen nimekkeeseen voidaan merkitä sekä numero että sanallinen määrite.
N. 14, Come scoglio

Musiikkiteoksen nimeke (RDA 6.14) (2)

§ Musiikkiteoksen osan ensisijaisen nimekkeen merkitsemisessä noudatetaan samoja ohjeita kokonaisteoksen ensisijaisen nimekkeen merkitsemisen kanssa.

Atto 3o. Preludio

§ Tarvittaessa numeron edelle merkitään termin *numero* lyhenne kokonaisteoksen ensisijaisen nimekkeen kielellä.

Nr. 2, Soldatenmarsch

§ Linjaus vaihtoehtoiseen ohjeeseen: useammasta osasta koostuvan kokonaisuuden kunkin osan ensisijaisen nimekkeen sijaan tai lisäksi merkitään osien yhteiseksi ensisijaiseksi nimekkeeksi *Otteita* (yksittäisen otteen kohdalla *Ote*).

§ Säveltäjän kokoamalle, laajemman teoksen otteista kootulle ja *sarjaksi* nimetyille kokonaisuudelle merkitään osan määritteeksi *Sarja*.

§ MARCissa:

*240 10 †a Elinan surma. †p **Otteita***

*240 10 †a Pohjalaisia, †n op45. †p **Sarja***

Musiikkiteoksen nimeke (RDA 6.14) (3)

§ Yhden säveltäjän musiikkiteosten kooste

§ Jos musiikkiteosten kooste tunnetaan tietyllä erottuvalla nimekkeellä, noudatetaan samoja ohjeita kuin yksittäisten teosten kohdalla.

Isohaara

§ Erottuvanimekkeettömien koosteiden ensisijainen nimeke muodostetaan vakiintuneen kokoavan nimekkeen pohjalta.

§ *Teokset*

§ *Laulut*

§ *Orkesterimusiikki*

§ *Sinfoniat. Valikoima*

Musiikkiteoksen nimeke (RDA 6.14) (4)

§ Musiikkiteoksen varianttinameke

§ Tiedonlähteenä teoksen sisältävät aineistot ja/tai muut tietolähteet.

§ Ensisijaisesta nimekkeestä poikkeava nimeke, jolla teos on julkaistu tai jota on käytetty tietolähteissä tai joka johtuu erilaisesta translitteroinnista

§ Nimekkeen vaihtoehtoinen kielellinen muoto

Lever de soleil (ensisijainen nimeke: *Soluppgång*)

Золушка (ensisijainen nimeke: *Zoluška*)

Amphitryon (ensisijainen nimeke: *Amphitryon*)

Khovanchtchina (ensisijainen nimeke: *Hovanštšina*)

§ Muut varianttinamekkeet

Forellen-Quintett (ensisijainen nimeke: *Kvintetot*)

§ MARCissa: auktoriteettitietueen kenttä 400/410/430

Esityskokoonpano (RDA 6.15) (1)

- § Soittimet tai lauluäänet, joille musiikkiteos on alun perin sävelletty
- § Ydinelementti erottuvanimekkeettömillä teoksilla tai jos sitä tarvitaan erottamaan entiteettejä toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja tarvittaessa osana hakutietoa (erillisenä elementtinä merkitään kuvailtavaa ekspressiota vastaava esityskokoonpano)
- § Termit Suomalaisesta esityskokoonpanosananastosta
- § Ei enää kamarimusiikin vakiokokoonpanotermejä (esim. jousikvartetti) eikä soitinryhmätermejä (esim. vaskipuhaltimet)
viulut (2), alttoviulu, sello
- § Poikkeus: teoksen hakutiedossa säestävä yhtye soitinryhmän mukaan yhdistettynä sanaan *yhtye* (esim. *jousiyhtye*)

Esityskokoonpano (RDA 6.15) (2)

§ Termi *orkesteri* tarkoittaa sekä kamari- että sinfoniaorkesteria

§ Ei enää kokoonpanotermien lyhenteitä

puhallinorkesteri

sopraano

§ MARCissa:

*240 10 †a Kvartetot, †m **viulut (2), alttoviulu, sello**, †n nro 4, Sz91*

382 01 †a viulu †n 2 †a alttoviulu †n 1 †a sello †n 1 †s 4 †2 seko

Musiikkiteoksen numerointi (RDA 6.16)

- § Järjestysnumero, opusnumero, teosluettelonumero
- § Ydinelementti erottuvanimekkeettömällä teoksilla tai jos sitä tarvitaan erottamaan entiteettejä toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja tarvittaessa osana hakutietoa
- § Käytetään erillisenä elementtinä ensisijaisesti auktoriteettitietueissa
- § MARCissa:
  - 240 10 †a Balladit, †m piano, †n **op27, nro 4***
  - 383 ## †b op27, nro 4*

Sävellaji (RDA 6.17)

- § Ydinelementti erottuvanimekkeettömällä teoksilla tai jos sitä tarvitaan erottamaan entiteettejä toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja tarvittaessa osana hakutietoa
- § Teoksen sävellaji merkitetään erillisenä elementtinä ensisijaisesti auktoriteettitietueisiin; transponoitu sävellaji myös bibliografisiin
- § MARCissa (transponoitu sävellaji):
  - 240 10 †a Sonaatit, †m piano, †n op11, †r **d-molli***
  - 384 1# †a d-molli*

Musiikkiteoksen ekspression muu erottava ominaispiirre (RDA 6.18)

§ YDINELEMENTTI, jos sitä tarvitaan erottamaan teoksen eri ekspressioita toisistaan; mikä tahansa lähde; itsenäisenä elementtinä ja/tai osana hakutietoa

§ MARCissa:

381 ## Ꞥa uudelleenmiksaus

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (1)

§ Musiikkiteoksen auktorisoitu hakutieto

- § Mahdollinen säveltäjän auktorisoitu hakutieto + teoksen ensisijainen nimeke + mahdolliset lisäelementit (esityskokoonpano, musiikkiteoksen numerointi, sävellaji, teoksen muoto, teokseen liittyvä ajankohta, teoksen alkuperään liittyvä paikka, teoksen muu erottava ominaispiirre)

Sipilä, Eero, 1918-1972. Sonaatit, piano, op2

Cash, Johnny. Man in black (laulu)

§ MARCissa:

100 1# Sipilä, Eero, †d 1918-1972, †e säveltäjä. 240 10 †a Sonaatit, †m piano, †n op2

100 1# †a Cash, Johnny, †e säveltäjä. 240 10 †a Man in black †g (laulu)

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (2)

§ Ei esittäjää hakutiedon ensimmäiseksi elementiksi

§ Esim. nuottiaineisto MARCissa:

245 00 †a Anna vierellesi tulla : †b Joel Hallikainen.

246 30 †a Joel Hallikainen

600 14 †a Hallikainen, Joel.

§ Äänitteissä ”pääesittäjä” voidaan vielä toistaiseksi merkitä MARCin pääkirjaukseen.

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (3)

§ Musiikkiteosten koosteet

§ Erottuvanimekkeiset koosteet

CMX. Isohaara (albumi)

Roadrunner

§ Erottuvanimekkeettömät koosteet

Adam de la Halle. Teokset

Schubert, Franz, 1797-1828. Laulut

Chopin, Frédéric. Poloneesit, piano

Rautavaara, Einojuhani. Orkesterimusiikki

Aho, Kalevi. Sonaatit, harmonikka. Valikoima

Haydn, Joseph. Sinfoniat (Lontoon-sinfoniat)

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (4)

§ Musiikkiteosten koosteet

§ MARCissa:

710 2# †a CMX, †e säveltäjä. †t Isohaara †g (albumi)

730 02 †a Roadrunner.

100 0# †a Adam de la Halle, †e säveltäjä. 243 10 †a Teokset

100 1# †a Chopin, Frédéric, †e säveltäjä. 243 10 †a Poloneesit, †m piano

100 1# †a Rautavaara, Einojuhani, †e säveltäjä. 243 10 †a Orkesterimusiikki

100 1# †a Aho, Kalevi, †e säveltäjä. 243 10 †a Sonaatit, †m harmonikka. †k Valikoima

100 1# †a Haydn, Joseph, †d 1732-1809, †e säveltäjä. 243 10 †a Sinfoniat. †k Valikoima (Lontoon-sinfoniat)

§ Kokoomanimekkeettömälle, eri säveltäjien teosten koosteelle ei muodosteta omaa hakutietoa.

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (5)

§ Musiikkiteoksen osan tai osien auktorisoitu hakutieto

§ Koko teoksen auktorisoitu hakutieto + osan ensisijainen nimeke

Verdi, Giuseppe. La Traviata. Atto 3o

Madetoja, Leevi. Pohjalaisia, op45. Sarja

§ MARCissa:

100 1# Ꞥa Verdi, Giuseppe, Ꞥe säveltäjä. 240 13 Ꞥa La Traviata. Ꞥn Atto 3o

100 1# Ꞥa Madetoja, Leevi, Ꞥd 1887-1947, Ꞥe säveltäjä. 240 10 Ꞥa Pohjalaisia, Ꞥn op45. Ꞥp Sarja

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (6)

§ Musiikkiteoksen ekspression auktorisoitu hakutieto

§ Teoksen tai teoksen osan/osien auktorisoitu hakutieto + sisältötyyppi, ekspressionon liittyvä ajankohta, ekspression kieli ja/tai musiikkiteoksen ekspression muu erottava ominaispiirre

Sibelius, Jean. Kyllikki, op41 (luonnoksia)

Bizet, George. Carmen. Pianopartituuri

Bizet, George. Carmen, italia

Katinka; sovitettu, harmonikka

Bach, Johann Sebastian, 1685-1750. Sarjat, luuttu, BWV996, e-molli.

Nuottikirjoitus

Pembroke, Jim. Tombstone valentine. Esitetty musiikki (Wigwam). 1970

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (7)

§ MARCissa:

100 1# ꞑa Sibelius, Jean, ꞑe säveltäjä. 240 10 ꞑa Kyllikki, ꞑn op41 ꞑs (luonnoksia)

100 1# ꞑa Bizet, George, ꞑe säveltäjä. 240 10 ꞑa Carmen. ꞑs Pianopartituuri

130 0# ꞑa Katinka; ꞑo sovitettu, harmonikka.

100 1# ꞑa Bach, Johann Sebastian, ꞑd 1685-1750, ꞑe säveltäjä. 240 10 ꞑa Sarjat, ꞑm luuttu, ꞑn BWV996, ꞑr e-molli. ꞑh Nuottikirjoitus

100 1# ꞑa Pembroke, Jim, ꞑe säveltäjä. 240 10 ꞑa Tombstone valentine. ꞑh Esitetty musiikki (Wigwam). ꞑf 1970

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (8)

§ Musiikkiteoksen tai -ekspression varianttihakutieto

§ Mahdollinen säveltäjän auktorisoitu hakutieto + teoksen varianttinameke + mahdolliset lisäelementit

Sibelius, Jean. Lever de soleil

Sibelius, Jean. Sonnenaufgang (auktorisoitu hakutieto: *Sibelius, Jean. Soluppgång, op37, nro 3*)

Kuula, Toivo, 1883-1918. Complete male choir works (auktorisoitu hakutieto: *Kuula, Toivo, 1883-1918. Mieskuoromusiikki*)

§ Musiikkiteoksen osalle muodostetaan varianttihakutieto ilman koko teoksen ensisijaista nimekettä.

Aaltoila, Heikki, 1905-1992. Akselin ja Elinan häävalssi (auktorisoitu hakutieto: *Aaltoila, Heikki, 1905-1992. Täällä Pohjantähden alla. Akselin ja Elinan häävalssi*)

Musiikkiteosten ja -ekspressioiden hakutietojen muodostaminen (RDA 6.28) (9)

§ Musiikkiteoksen ekspression varianttihakutietoon merkitään kyseiseen ekspression liittyvä teoksen varianttinameke.

Lennon, John. Maailma ilman rakkautta (auktoisoitu hakutieto: Lennon, John. World without love, suomi)

§ MARCissa: auktoriteettitietueen kenttä 400, 410 tai 430.

400 1# Ꞥa Sibelius, Jean, Ꞥe säveltäjä. Ꞥt Lever de soleil

400 1# Ꞥa Kuula, Toivo, Ꞥd 1883-1918, Ꞥe säveltäjä. Ꞥt Complete male choir works

Yhteenveto sisällöstä (RDA 7.10)

§ Mikä tahansa lähde

§ Vapaamuotoinen kuvaus esim. aineiston laajuudesta ja yleisestä sisällöstä

§ MARCissa:

520 2# Ꞥa 2 versiota kappaleesta Huomenna kaikki on paremmin.

520 2# Ꞥ3 CD-levy: Ꞥa 20 kappaletta.

520 2# Ꞥ3 DVD-levy: Ꞥa autoiluvideoita ja kuvia.

Tallennuspaikka ja -ajankohta (RDA 7.11)

§ Mikä tahansa lähde

§ 7.11.2 Tallennuspaikka

Helsinki, Uspenskin katedraali

§ 7.11.3 Tallennusajankohta

27.11.1997

§ MARCissa:

518 ## †o Äänitys: †d 27.11.1997, †p Helsinki, Uspenskin katedraali.

033 00 †a 19971127

Sisällön kieli (RDA 7.12)

§ Lisäydinelementti; mikä tahansa lähde

Suomi

§ MARCissa:

008/35-37 fin

041 ‡d fin

546 ## ‡a Sanat: suomi. ‡3 Tekstiliite

Nuottikirjoituksen tyyppi (RDA 7.13.3)

- § Lisäydinelementti; mikä tahansa lähde
- § Termilista RDA:ssa; esim. *viivastonuottikirjoitus*. Myös tarkempia tietoja voidaan merkitä.
- § MARCissa:
546 ## ‡b Viivastonuottikirjoitus; ‡b sisältää sointumerkit.

Nuottaineiston muoto (RDA 7.20)

- § Lisäydinelementti; mikä tahansa aineistoon sisältyvä lähde
- § Termilista RDA:ssa (huom. linjaus termien käytöstä + lisätermit tarkempien tietojen merkitsemiseen)
  - § Esim. *partituuri, stemma, pianopartituuri, kuoropartituuri*
- § MARCissa:
  - 348 ## Ꞥa partituuri Ꞥa stemma*

Musiikin esityskokoonpano (RDA 7.21)

§ Mikä tahansa lähde

§ MARCissa 382:n lisäksi 500:aan selväkielisenä huomautuksena:

382 01 †a lapsisooloääni †2 seko

500 ## †a Musiikin esityskokoonpano: lapsiääni ilman säestystä.

Teoksen, ekspression, manifestaation ja kappaleen välisten ensisijaisten suhteiden merkitseminen (RDA osio 5)

- § Ensisijaisten suhteiden merkitsemisen yleiset suositukset (RDA luku 17)
  - § Tunnisteella, teoksen tai ekspression auktorisoidulla hakutiedolla tai yhdistelmäkuvailemalla
  - § Manifestaatioon sisältyvä teos (RDA 17.8)
    - § Ydinelementti. Jos manifestaatioon sisältyy useita teoksia, vain manifestaation pääosan muodostava tai ensimmäisenä mainittu teos edellytetään.
    - § MARCissa: *100 1# Ꞥa Klami, Uuno, Ꞥe säveltäjä. 240 10 Ꞥa Konsertot, Ꞥm viulu, orkesteri Ꞥg (1954)*
  - § Manifestaatioon sisältyvä ekspressio (RDA 17.20)
    - § Ydinelementti, jos teoksesta on olemassa useita ekspressioita. Jos manifestaatioon sisältyy useita ekspressioita, vain pääosan muodostava tai ensimmäisenä mainittu ekspressio edellytetään.
    - § MARCissa: *100 1# Schubert, Franz, Ꞥe säveltäjä. 240 10 Ꞥa Am Tage Aller Seelen; Ꞥo sovitettu, piano*

Suhteiden merkitseminen henkilöihin, sukuihin ja yhteisöihin (RDA osio 6)

- § Yleiset suositukset suhteiden merkitsemisestä aineistoon liittyviin henkilöihin, sukuihin ja yhteisöihin (RDA luku 18)
- § Teokseen liittyvät henkilöt, suvut ja yhteisöt (RDA luku 19)
- § Ekspressioon liittyvät henkilöt, suvut ja yhteisöt (RDA luku 20)
- § Manifestaatioon liittyvät henkilöt, suvut ja yhteisöt (RDA luku 21)
- § Kappaleeseen liittyvät henkilöt, suvut ja yhteisöt (RDA luku 22)

Teoksen tekijä (RDA 19.2) (1)

- § Ydinelementti; teoksen sisältävien aineistojen ensisijaisesta tiedonlähteestä (myös muualta tarvittaessa); merkitään henkilön tai yhteisön auktorisoituna hakutietona (tai tunnisteena)
- § Musiikkiteoksen päävastuullinen tekijä on säveltäjä; ”pääesittäjän” käsite poistunut

Kärki, Toivo, 1915-1992

Helismaa, Reino, 1913-1965

No Shame

Teoksen tekijä (RDA 19.2) (2)

§ Suhteen määrite (RDA 18.5)

§ Mikä tahansa lähde

§ Käytettäviä termejä liitteessä I ja Metatietosanakirjassa

§ Esim. *säveltäjä, sanoittaja, kirjoittaja, libretisti*

§ MARCissa:

*100 1# ꞑa Kärki, Toivo, ꞑd 1915-1992, ꞑe **säveltäjä**.*

*700 1# ꞑa Helismaa, Reino, ꞑd 1913-1965, ꞑe **sanoittaja**.*

*110 2# ꞑa No Shame, ꞑe **säveltäjä**.*

Ekspression tekijä (RDA 20.2)

§ Lisäydinelementti valikoidusti (esim. sanoittaja, kääntäjä, sovittaja); ekspression sisältävien aineistojen ensisijaisesta tiedonlähteestä (muualtakin tarvittaessa); merkitään auktorisoituna hakutietona (tai tunnisteella)

Kuusisto, Pekka

§ Suhteen määrite (RDA 18.5)

§ Mikä tahansa lähde

§ Käytettäviä termejä liitteessä I ja Metatietosanakstossa

§ Esim. *esittäjä, johtaja, kääntäjä, säveltäjä (ekspressio), sanoittaja (ekspressio), toimittaja*

§ MARCissa:

*700 1# Ꞥa Kuusisto, Pekka, Ꞥe **esittäjä**.*

Aineistojen väliset suhteet (RDA 24-28, liite J)

- § Teosten väliset suhteet (RDA 25)
  - § Ekspressioiden väliset suhteet (RDA 26)
  - § Manifestaatioiden väliset suhteet (RDA 27)
  - § Kappaleiden väliset suhteet (RDA 28)
-
- § Liite J: Suhteen määrittäminen: teosten, ekspressioiden, manifestaatioiden ja kappaleiden väliset suhteet
    - § Teosten väliset suhteet, ks. Metatietosanasto <http://finto.fi/mts/fi/page/m1504>.
    - § Ekspressioiden väliset suhteet, ks. Metatietosanasto <http://finto.fi/mts/fi/page/m977>.
    - § Manifestaatioiden väliset suhteet, ks. Metatietosanasto <http://finto.fi/mts/fi/page/m373>.

Aineistojen välisten suhteiden muodostamisesta

§ Voidaan käyttää:

§ tunnistetta

§ auktorisoitua hakutietoa

§ kuvailu: rakenteistettu tai vapaamuotoinen.

Suhteen määritteet teoksille (RDA J.2)

Teoksen johdannaissuhteet	
Teoksen perustana	teos, johon kuvailun kohteena oleva teos perustuu
Musikaaliversion perustana (teos)	teos, johon musikaali perustuu
Oopperasovituksen perustana (teos)	teos, johon ooppera perustuu
Musiikkiteoksen teksti (teos)	teos, josta musiikkiteoksen teksti on peräisin
Osa-kokonaissuhteet	
Sisältää (teos)	analyttisessä kirjauksessa käytettävä määrite
Täydennyssuhteet	
Kadenssi (teos)	musiikkiteosta varten sävelletty kadenssi
Kadenssi sävellykseen (teos)	musiikkiteos, jota varten kadenssi on sävelletty
Libretto (teos)	kuvailun kohteena olevan musiikkiteoksen libretto
Musiikki elokuvaan (teos)	elokuva, jota varten musiikkiteos on tehty
Musiikki radio-ohjelmaan (teos)	radio-ohjelma, jota varten musiikkiteos on tehty
Musiikki televisio-ohjelmaan (teos)	televisio-ohjelma, jota varten musiikkiteos on tehty
Musiikki teokseen	teos, jota varten musiikkiteos on tehty
Musiikki videoon (teos)	video, jota varten musiikkiteos on tehty
Näytelmämusiikki näyttämöteokseen	näyttämöteos, jota varten musiikkiteos on tehty
Televisio-ohjelman musiikki (teos)	kuvailun kohteena olevassa ohjelmassa käytetty musiikki
Videon musiikki (teos)	kuvailun kohteena olevassa videossa käytetty musiikki

Viittaus teokseen (RDA J.2.1)

§ 700 12 **‡i Sisältää (teos):** ‡a Ravel, Maurice, ‡e säveltäjä. ‡t Boléro.

§ 100 1# ‡a Kuusisto, Taneli, ‡e säveltäjä.

240 10 ‡a Sielut, ‡n op27, nro 1

730 0# **‡i Musiikkiteoksen teksti (teos):** ‡a Raamattu. ‡p Psalmit. ‡n Nro 40.

§ 100 1# ‡a Linjama, Jouko, ‡e säveltäjä.

240 10 ‡a Tuuli tyyntyy, ‡n op139a

700 1# **‡i Musiikkiteoksen teksti (teos):** ‡a Raittila, Anna-Maija, ‡e kirjoittaja. ‡t Tuuli tyyntyy.

§ 100 1# ‡a Tuppurainen, Erkki, ‡e säveltäjä.

245 10 ‡a Fantasia Siionin virsien sävelmistä.

730 0# **‡i Teoksen perustana:** ‡a Siionin virret.

Suhteen määritteet ekspressiolle (J.3)

Ekspression johdannaissuhteet	
<i>Ekspression perustana</i>	ekspressio, johon kuvailun kohteena oleva ekspressio perustuu
<i>Käännöksen perustana (ekspressio)</i>	ekspressio (esim. uusi teksti), josta kuvailun kohteen teksti on käännetty toiselle kielelle
<i>Musiikkiteoksen teksti (ekspressio)</i>	ekspressio (esim. käännös), josta musiikkiteoksen ekspression teksti on peräisin
Osa-kokonaissuhteet	
<i>Sisältää (ekspressio)</i>	analyttisessä kirjauksessa käytettävä määrite
Täydennyssuhteet	
<i>Libretto (ekspressio)</i>	esim. kuvailtavassa ekspressiossa käytetty libreton käännös
<i>Musiikki elokuvaan (ekspressio)</i>	esim. elokuva, jossa kuvailtavaa esitystä on käytetty
<i>Musiikki radio-ohjelmaan (ekspressio)</i>	esim. ohjelma, jossa kuvailtavaa esitystä on käytetty
Musiikki videoon (ekspressio)	esim. video, jossa kuvailtavaa esitystä on käytetty
Videon musiikki (ekspressio)	esim. esitys, jota on käytetty kuvailtavassa videossa

Viittaus ekspressioon

- § 100 †a *Hietanen, Perttu, †e säveltäjä.*
240 †a *Ja vuodet ne käy, †l ruotsi*
245 †a *Allt svårare blir våra år.*
700 1# †i **Musiikkiteoksen teksti (ekspressio):** †a *Leino, Eino, †e kirjoittaja. †t Ja vuodet ne käy, †l ruotsi.*
- § 700 12 †i **Sisältää (ekspressio):** †a *Rimski-Korsakov, Nikolai, †e säveltäjä. †t Sadko, ooppera. †p Hindulaulu; †o sovitettu, piano, 4-kätisesti.*
(esim. nelikätisiä pianosovituksia sisältävästä alkeiskokoelmasta)
- § 505 0# †a *The light that would fade ; Empire of the fallen ; The faded earth ; Oblivion upon us ; The crawling insects ; Aeternus.*

Viittaus manifestaatioon (RDA 27.1)

§ Lisäpainokset

§ 264 #1 †a Paris : †b Leduc, †c [1943]
500 ## †a Lisäpainokset: 2006, 2008.

§ Saatavuus toisessa ilmiasussa

§ 530 ## †a Julkaistu myös CD-äänilevynä.
(kuvailun kohteena samansisältöinen verkkoaineisto)

§ Alkuperäisversio

§ 100 1# †a Taipale, Reijo, †e esittäjä.
245 10 †a Sinitaivas / †c Reijo Taipale.
264 #1 †a Tampere : †b Pirkan Musiikkituotanto, †c [1983]
**534 ## †p Alun perin julkaistu: †t Amada mio / Reijo Taipale. †c Fonovox, [1975]. †e
Äänilevy. †o DCLP103.**
(äänitteen uudelleenjulkaissut eri julkaisija alkuperäisestä poikkeavalla nimellä)